

Utredning av parkskötsel i egen regi för Hässelby-Vällingby stadsdelsområde

Stockholms stad ska enligt kommunfullmäktiges budget för 2025 och 2026 öka sin rådighet över viktiga samhällsfunktioner och välfärden. Det långsiktiga politiska målet är att det ska finnas kommunal egen regi-verksamhet inom alla områden som staden ansvarar för. I 2025 års verksamhetsplan för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd stod vidare att förvaltningen ska se över förutsättningarna för att driva verksamhet i egen regi.

Det första steget mot parkskötsel i egen regi är att ta fram en utredning som beskriver hur parkskötsel i egen regi skulle kunna fungera utifrån dagens förutsättningar, samt en möjlig väg framåt mot egen regi.

Syftet med parkskötsel i egen regi bör, utöver att öka rådigheten i verksamheten, uppfylla även andra mål i budgeten:

- God ekonomisk hushållning
- Kvalitet
- Klimat- och miljömål
- Tryggare anställningsvillkor och möjlighet till arbetsmarknadsinsatser

Rådigheten över verksamheten ökar vid parkskötsel i egen regi. Att styra en verksamhet genom avtal innebär vissa svårigheter. Avtalsuppföljning vid missnöje över levererad kvalitet innebär viten och hävande av avtal och dess förutsättningar beror på hur upphandlingsunderlaget är utformat. Vid parkskötsel i egen regi kan åtgärder för att höja kvaliteten vidtas omedelbart, såsom utbildning och rekrytering.

Det går att ställa lika höga krav på klimat- och miljö vid entreprenörsdriven parkskötsel och vid i egen regi. Eftersom miljö- och klimatkraven är avtalsbundna under en viss period vid entreprenörsdriven parkskötsel ger egen regi möjlighet till mer flexibilitet. Åtgärder kan därmed vidtas så snart ett beslut om nya klimat- och miljökrav fattas. Egen regi ger också rådighet över anställningsformer och möjlighet till interna arbetsmarknadsinsatser vilket är ett annat mål för egen regi i budget för Stockholms stad.

Fokus i utredningen är därför i första hand god ekonomisk hushållning (budgetföljsamhet och prognossäkerhet) samt att verksamheten kan bibehålla eller öka kvaliteten utifrån den givna budgeten för stadsmiljöverksamheten. I kommunfullmäktiges budget för 2026 står att i de fall tidigare upphandlad verksamhet ska överföras till egen regi så ska detta ske på ett sådant sätt att verksamhetens kvalitet kan bevaras och förbättras.

Med ovanstående som bakgrund är utredningens upplägg att först beskriva nuvarande förhållanden och hur en verksamhet i egen regi skulle kunna se ut – för att sedan beskriva en möjlig väg dit. Det beskrivs i följande avsnitt:

- Nuvarande verksamhet
- Parkskötsel i egen regi
- Omställningen - Vägen till egen regi

Nuvarande förhållanden

Stadsdelsområdet Hässelby-Vällingby hade år 2024 en befolkning på närmare 80 000 invånare fördelat på sju stadsdelar. Stadsdelsnämnden ansvarar för ca 7,5 miljoner kvadratmeter mark, varav 4,6 miljoner kvadratmeter naturmark och 2,9 miljoner kvadratmeter parkmark. På denna mark finns 49 lekplatser, 5 parklekar, 2 plaskdammar, 300 000 kvadratmeter parkväg, 4 strandbad, 8 utegym samt ett naturreservat (arbete för inrättande av ytterligare ett reservat pågår). Till detta tillkommer också planteringar, hundrastgårdar, skräpkorgar, parkbänkar, boulebanor och andra spontanidrottsytor med mera.

Nuvarande organisation samt arbetssätt

Det är enheten Stadsmiljö och hållbarhet vid Avdelningen för verksamhetsstöd och stadsmiljö vid Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning som bedriver stadsmiljöverksamheten. Arbetet leds av en enhetschef som har ansvar för stadsmiljöverksamheten samt för nämndens miljö- och klimatsamordning. Stadsmiljöverksamheten har fem medarbetare, varav fyra har titeln parkingenjör och en har titeln stadsmiljöstrateg.

Den löpande skötseln av park- och grönområden innebär i huvudsak att beställa, följa upp och kvalitetssäkra de tjänster som nämnden har upphandlat. Utöver det ingår administration, remissvar, dialog med medborgare, parkunderhåll, investeringsprojekt, naturvårdsprojekt samt samverkan med stadens övriga förvaltningar inom exempelvis stadsbyggnads-, trygghets- och exploateringsprojekt. I rollen som parkingenjör ingår även att utföra uppdrag som följer av kommunfullmäktiges budget.

Nuvarande budget för park- och naturskötsel

Kommunfullmäktige har beslutat om en nettobudget för stadsmiljöverksamheten om 53,5 miljoner för år 2025. Av dessa medel utgör 31,7 miljoner drift och underhåll och 21,8 miljoner kapitalkostnader (varav 17,3 miljoner kronor i avskrivningar och 4,5 miljoner kronor i ränta), se fördelningen i tabell 1.

Utöver driftmedel har kommunfullmäktige beslutat om en investeringsbudget om 19,5 miljoner för stadsmiljöverksamheten respektive 4,7 miljoner för arbetsmaskiner och utrustning för alla verksamheter som nämnden ansvarar för. I tabell 1 har kostnader kopplat till personal minskat till följd av redovisning av nedlagd tid i investeringsprojekt med motsvarande 0,5 miljoner kronor.

Driftbudget NETTO 2025 (miljoner kronor/år)	
Intäkter arrenden	-0,2
Personal	5,8
Avtal – parkskötsel, barkmarkrenhållning, vinterväghållning	16,2
Avtal – skötsel av strandbad	1,3
Avtal – plaskdammar	0,1
Ändrings- och tilläggsarbeten (inom ovan avtal) - konstfrusen isbana	0,7
Ändrings- och tilläggsarbeten (inom ovan avtal) samt avrop från andra avtal såsom trädvård och besiktning.	5,8
Övrigt (exv. VA, konsulter, IT, transporter, övriga personalkostnader, förbrukningsvaror inkl. kläder)	2
Kapitalkostnader	21,8
Totalt	53,5

Därtill kan medel tillkomma genom nämndens ansökta budgetjusteringar i samband med verksamhetsplan, tertialrapport 1 och tertialrapport 2 (samt ombudgetering i samband med verksamhetsberättelse). I samband med tertialrapport 2 kan nämnden även söka ersättning för kapitalkostnader som överstiger budget för året.

Budgetjusteringar kan sökas för både drift- och investeringsmedel och är i huvudsak kopplade till projekt med specifika ändamål, såsom biologisk mångfald, klimat och trygghet.

Nuvarande avtal för park- och naturskötsel

Följande tjänster inom stadsmiljöverksamheten är i dagsläget upphandlade och utförs av privata entreprenörer (varje punkt omfattar ett aktuellt avtal):

- Parkskötsel, barkmarksrenhållning och vinterväghållning
- Skötsel av strandbad
- Trädvård, till exempel beskärnings- och fällningsarbeten
- Skötsel av plaskdammar, duschar och vattenanläggningar
- Vattenprovtagning plaskdammar
- Besiktningar av lekplatser och utegym
- Landskapsarkitektjänster
- Mark- och anläggningsarbeten.

Vissa avtal som exempelvis trafikkontoret har upphandlat och stadsmiljöverksamheten har valt delta i men använder i mindre omfattning tillkommer utöver ovanstående lista. Dessa ingår i övriga kostnader.

Parkskötsel, barkmarksrenhållning och vinterväghållning är det enskilt största avtalet. Avtalet löper fram till 31 oktober 2027 utan

möjlighet till ytterligare förlängning. Parkskötsel innebär drift och löpande underhåll av parkmark såsom gräsytor, planteringar, hårdgjorda ytor, naturmark, träd samt lekplatser och spontanidrottsytor. Drift och underhåll av markutrustning ingår. Barmarksrenhållning innebär att hålla park- och naturmarken fria från skräp (tjuvtippar är ett tilläggsarbete, se nedan). I vinterväghållningen ingår snöröjning av parkvägar, halkbekämpning, moddning och sandupptagning. Även handskottning av trappor ingår.

Grundavtalet omsluter cirka 16 miljoner årligen plus ändrings- och tilläggsarbeten motsvarande 7 till 20 miljoner beroende på storlek på budget samt sökta och beviljade budgetjusteringar för det aktuella året. Vanliga tilläggsarbeten omfattar drift och skötsel av konstfrusen isbana, borttagande av tjuvtippar samt trädvårdsarbeten, såsom beskärning av träd och hantering av stormfällda träd samt slyröjningar.

Avtalet för skötsel av strandbad går ut den 31 mars 2026 utan möjlighet till ytterligare förlängning. I avtalet ingår drift och underhåll av parkmarken och dess anläggningar vid strandbaden, samt dykartjänster och portabla toaletter. Avtalet omsluter 1,3 miljoner kronor årligen, exklusive tilläggs- och ändringsarbeten såsom sandpåfyllning och lagning av bryggor. Det pågår just nu en ny upphandling av skötsel av strandbad.

Skötsel av plaskdammar gäller fram till och med 2027-01-31 (med möjlighet till förlängning 1 + 1 år) och är upphandlat tillsammans med Järva och Bromma stadsdelsförvaltningar. Verksamheten kräver viss specialistkompetens. Även besiktningar av lekplatser och utegym är upphandlat gemensamt med Järva och Bromma stadsdelsförvaltningar och gäller till och med 2027-03-25 (med möjlighet till förlängning 1 + 1 år). Tekniska besiktningstjänster utnyttjar förvaltningen genom en upphandling som trafikkontoret genomfört.

Trädvårdstjänster utförs i dagsläget i huvudsak inom ramen för avtalet för parkskötsel, men ett avtal gällande arboristtjänster och naturvårdsåtgärder upphandlat genom trafikkontoret har börjat att gälla den 1 november 2025. Även lanskapsarkitekttjänster är upphandlade genom trafikkontoret och avtalet är nytt sedan hösten 2025. Förvaltningen har valt att delta i dessa upphandlingar för att erhålla ytterligare flexibilitet i verksamheten. Trafikkontoret upphandlar även vissa utbildningar och viss avtalsuppföljning som förvaltningen har valt att delta i men utnyttjar i mindre omfattning.

Avtalet för mark- och anläggningsarbeten är nytt sedan våren 2025. Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning ansvarade för upphandlingen och gäller även för Järva och Bromma

stadsdelsförvaltningar. Avtalet gäller till och med mars 2027 med möjlighet till förlängning 1 + 1 år.

Lokaler och upplagsytor

Stadsmiljöverksamheten sitter i huvudkontoret för Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning på Hässelby torg 20-22. Inga upplagsytor finns i dagsläget tillgängliga för verksamheten utan verksamheten samarbetar med trafikkontoret och upphandlade entreprenörer för förvaring (av exempelvis konstfrusen isbana).

Parkskötsel i egen regi

Förvaltningen har tagit del av andra stadsdelsförvaltningars utredningar för parkskötsel i egen regi, samt deras förslag till organisation för en sådan verksamhet. Bromma respektive Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning har genomlyst park- och naturskötselns olika moment med hjälp av en konsult och beräknat vad olika moment kostar att utföra i egen regi. Förvaltningen har även deltagit sedan ett år tillbaka i ett nätverk för parkskötsel i egen regi som träffas en gång i månaden. En workshop har också genomförts inom stadsmiljöverksamheten. Under hösten genomfördes även studiebesök till Enköpings kommun (välkända för sina parker) och deras parkverksamhet som drivs i egen regi. Studiebesök har även genomförts vid Järva respektive Hägersten-Älvsjös, Skarpnäcks, Farstas samt Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltningarnas nya lokaler för parkskötsel i egen regi. Dessa erfarenheter ligger tillsammans till grund för förslag till organisation och arbetssätt.

Det pågår en stor omställning i Stockholms stad gällande parkskötsel i egen regi och det påverkar Hässelby-Vällingbys förutsättningar för samma omställning. Ett beslut om parkskötsel i egen regi innebär att Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning skulle vara en av de sista förvaltningarna som påbörjar omställningen. Det innebär flera fördelar vad gäller att nyttja de erfarenheter som stadens andra stadsdelsförvaltningar har tillförskansat sig gällande omställningen, men även utmaningar gällande rekrytering av de kompetenser som behövs i verksamheten. Utgångspunkt för nedanstående förslag har varit att så mycket som möjligt ska tas hem i egen regi (rådighet), men att samtidigt bibehålla kvalitet i verksamheten över tid. En annan viktig utgångspunkt har varit att erhålla en god arbetsmiljö både inom befintlig stadsmiljöverksamhet och inom den verksamhet som ska byggas upp.

Förslag till upphandlade tjänster

Parkskötsel i egen regi bedrivs sällan utan stödentreprenader och upphandlad expertkompetens. Utan stödentreprenader och upphandlade experter blir verksamheten sårbar och saknar flexibilitet, vilket måste erhållas i en verksamhet som sällan är lik åren emellan. Även att verksamheten erhåller en stor andel årligt bundna budgetjusteringar innebär att verksamheten måste ha en viss inbyggd flexibilitet.

Skötsel av plaskdammar, vattenprovtagning och besiktningar kräver en viss specialistkompetens som inte bedöms kunna tillgodoses med parkskötsel i egen regi. Vattenprovtagningar och besiktningar

bedöms även bäst genomförs av oberoende part. Dessa avtal förslås därför även fortsättningsvis att upphandlas.

Större mark- och anläggningsarbeten (exempelvis renovering av lekpark eller gångbrygga) bedöms också bäst hanteras genom upphandlad entreprenör även fortsättningsvis, men avtalet är förberett för att viss andel av mark- och anläggningsarbeten ska kunna hanteras av en egen regi-verksamhet.

Fokus i utredningen för omställningen i egen regi omfattar därmed främst avtalen för parkskötsel (inkl. trädvård), barmarksrenhållning och vinterväghållning samt skötsel av strandbad.

Sedan 1 november finns ett nytt avtal gällande arboristtjänster och naturvårdsbeskrningar genom en upphandling som trafikkontoret har genomfört. Syftet att delta i upphandlingen är att öka flexibiliteten i verksamheten (trädvård genomförs idag i huvudsak som ett tilläggs- och ändringsarbete inom avtalet för parkskötsel, barmarksrenhållning och vinterväghållning). Det är oklart hur stor del av verksamhetens trädvårdsarbeten som det nya avtalet kommer att kunna hantera. Vid kontakt med entreprenören i slutet på september, meddelades att de var fullbokade året ut för större arbeten. Eftersom flera stora beskrningar och slyröjningar genomförs genom budgetjusteringar kan det behövas en kompletterande upphandling. Samtidigt kan slyröjningar och vissa trädvårdsarbeten genomföras under vinterhalvåret, när det råder lågsäsong för verksamheten.

Avtalet för skötsel av strandbad gäller fram till den 31 mars 2026. Eftersom beslut ännu inte fattats för parkskötsel i egen regi är en ny upphandling påbörjad. Att bygga upp en egen regi-verksamhet för att sköta och underhålla de fyra strandbaden som nämnden är ansvariga för till nästa säsong bedöms inte som genomförbart. Genom att upphandla och förlänga ett år i taget (1 + 1 + 1 + 1 år) kan verksamheten ta över drift och underhåll av strandbaden när verksamheten bedöms rustad och ha rätt förutsättningar.

Den nya upphandlingen för skötsel av strandbad kommer att hanteras av nämnden senast i december. Samtidigt upphandlas och dykartjänster och portabla toaletter separat som inte kommer att behövas när skötseln av strandbaden går över i egen regi, se nedan. Upphandlingen av dykartjänster (för samtliga inom Stockholms stad som startar egen regi och har behov av tjänsten) ansvarar Hässelby-Vällingby för, emedan upphandlingen av portabla toaletter ansvarar Bromma stadsdelsförvaltning för. Nya avtal bedöms kunna vara på plats till den 1 april 2026.

Den enskilt största frågan för Hässelby-Vällingby är när och om egen regi ska omfatta vinterväghållning. Idag har förvaltningen ett funktionsavtal med en fast kostnad för vinterväghållningen. Vid

externa utredningar för egen regi med stöd av konsult vid andra stadsdelsförvaltningar har slutsatsen varit att vinterväghållningen varken kostar mer eller mindre i egen regi. Behovet av vinterväghållning beror på vinterns väder vilket är oförutsägbart.

Fördelar med vinterväghållningen i egen regi är att det ger möjlighet till att ha en större personalstyrka anställd året runt, vilket skapar en stabilare bemanningssituation, samt att det finns en möjligt att utnyttja fordon och maskiner som redan finns tillgängliga i verksamheten.

Nackdelar med vinterväghållningen i egen regi är att det kräver en omfattande beredskapsorganisation och att både yrkesarbetare och personal i arbetsledande funktion behöver finnas i beredskap dygnet runt under vintersäsongen. Antalet anställda riskerar även att begränsa vinterväghållningen.

Bedömningen är att vinterväghållningen inledningsvis ska utföras av upphandlad entreprenör för att inte äventyra kvaliteten på parkskötseln. Genom att först bygga egen regi-verksamhet för övriga ansvarsområden, bygger verksamheten kännedom om hur mycket utrymme som finns kvar för att driva vinterväghållningen hos redan anställd personal. På sikt när rutiner för övriga ansvarsområden är etablerade är (den nuvarande) bedömningen att övertagande av vinterväghållningen bör genomföras.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning är det stadsdelsområde som har mest klippta bruksgräsytor inom Stockholms stad (2,3 miljoner kvadratmeter). Gräsklippning över sådana stora ytor innebär flera logistiska och arbetsmiljömässiga utmaningar vad gäller exempelvis långa transportvägar och möjlighet till pauser. I utgångsläget kommer stadsmiljöverksamheten troligen enbart att ha en lokal för verksamheten. På sikt kan stadsdelsförvaltningen vara i behov av fler mindre driftdepåer för att kunna förvara maskiner och erbjuda paus.

Med ovanstående som bakgrund är bedömningen att vinterväghållningen och gräsklippningen inledningsvis ska upphandlas. Upphandlingen kan med fördel genomföras som en gemensam upphandling eftersom det ger möjlighet för entreprenören att driva en året runt-verksamhet.

Utöver ovanstående kommer en egen-regi verksamhet inom parkskötsel att behöva upphandla fler mindre avtal som komplement, exempelvis följande:

- Drift och skötsel av konstfrusen isbana
- Elektrikertjänster
- Fordon med och utan förare
- Utbildningar

- Arbetsmaskiner
- Park- och lekplatsutrustning
- Avfallshantering (transporter)

Förvaltningen samverkar kring upphandlingar med andra stadsdelsnämnder som ska införa egen regi. I vissa fall kan Sveriges kommuner och regioners (SKR) verksamhetsstöd Adda vara ett komplement till egna upphandlingar. För vissa av ovanstående uppdrag kommer det att vara möjligt att använda avtalet för mark- och anläggningsarbeten.

Sammanfattningsvis föreslår förvaltningen därmed att ett antal tjänster fortsatt upphandlas från privata utförare, även om parkskötsel bedrivs i egen regi. Nedtrappningen kommer sedan att ske stegvis, där strandbad kommer att vara det första området som övergår till egen regi. Därefter föreslås vinterväghållning och gräsklippningen att övergå. Resterande bedöms vara tjänster som även fortsättningsvis ska vara upphandlade. I tabellen nedan har vi listat dessa tjänster tillsammans med dagens kostnader. I posten övriga parkskötseltjänster ingår exempelvis vassröjning, portabla toaletter och dykartjänster intill strandbad.

Upphandlad tjänst	Årlig kostnad, mnkr
Vinterväghållning och gräsklippning	6
Skötsel av strandbad	1,5
Drift och skötsel av konstfrusen isbana	0,5
Arborist och naturvårdsbeskärningar	1
Plaskdammar och vattenprovtagning	0,5
Övriga tjänster	1
Summa	10,5

Bemanning

Med utgångspunkt från andra stadsdelsförvaltningars uppskattade behov och utformning av verksamhet vid egen regi, samt utifrån den nuvarande bemanningen hos våra entreprenörer samt storleken på tilläggsarbeten har vi uppskattat behovet av personal i driften för egen regi till tolv parkarbetare samt fyra lagförmän (arbetsledare). Därtill tillkommer två funktioner för inköp och administration, ett arbetsområde som det redan finns behov av och som förväntas öka till följd av att förvaltningen i egen regi har fler avtal istället för ett fåtal större avtal. Administrationen har även ökat till följd av nytt system för driftärenden som har tillkommit under 2025 samt att fler använder applikationen Tyck till. Totalt bedöms i dagsläget totalt 18 medarbetare behövas för parkskötsel i egen regi samt 12

säsongsmedarbetare (utöver personer inom arbetsmarknadsåtgärder och ferieungdomar).

Nuvarande parkingenjörer och stadsmiljöstrateg inom enheten för stadsmiljö och hållbarhet bedöms behövas även framgent. Eftersom parkingenjörerna i nuläget delvis jobbar med driftsfrågor kommer rollen att förändras och fokusera mer på investeringsplanering och underhåll, samt med mer samverkan med övriga staden. I och med att parkingenjörerna har mer tid att arbeta med investeringsprojekt beräknas 1 miljon av lönekostnaderna årligen belasta investeringsprojekt (tidigare 0,5 miljoner kronor).

Med genomsnittliga lönenivåer i 2026 års löneläge och med arbetsgivaravgifter summeras kostnaden för bemanning för tillkommande medarbetare till 7,7 miljoner kronor årligen, minus 1 miljon för nedlagd arbetad tid i investeringsprojekt. Den totala kostnaden för personal går därmed från 5,8 miljoner till 12,5 miljoner kronor årligen.

Uppbyggnaden av verksamheten kommer att till stor del bero på rekrytering av arbetsledare och dess kompetenser, ovanstående behov av bemanning ska därför ses som preliminär och kan förändras efterhand verksamheten byggs upp.

Fordon och arbetsmaskiner

Maskiner och annan utrustning är initiala investeringar, som därefter belastar driftsbudgeten genom kapitalkostnader (avskrivning och internränta). Vissa fordon kan leasas och belastar på så vis driftsbudgeten. Det är många olika maskiner och utrustning som behövs för parkskötsel i egen regi – allt från traktorer och flakbilar till röjsågar och krattor. Priset för maskiner och utrustning avgörs vid en upphandling, men genom offertförfrågningar och webbsökningar uppskattar vi att investeringskostnaden uppgår till mellan 15 till 20 miljoner kronor över en längre period (inklusive gräsklippning och vinterväghållning i egen regi). För 2026 finns det 80 miljoner att ansöka om budgetjustering för investeringskostnader på grund av övergången till parkskötsel i egen regi. Ökade kapitalkostnader till följd av ökad användning av investeringsmedel påverkar inte nämndens och verksamhetens budget (ökade kostnader justeras i samband med tertialrapport 2) och har därför inte medtagits i beräkningarna. Fordon som istället leasas uppskattas till 500 000 kronor årligen.

Lastbil, kranbil, skylift, TMA hyrs in efter behov.

Vissa maskiner kan delas med andra stadsdelsområden som har parkskötsel i egen regi. Maskiner kan även säljas efter att de är

avskrivna och ger på så sätt en intäkt. I dessa kalkyler har delade maskiner eller intäkter från försäljning av maskiner räknats med.

Lokaler och ytor ute

Lokalprogram för verksamheten har utarbetats för att kunna undersöka kostnaderna för lokaler till parkskötsel i egen regi. Uppskattningsvis behövs omkring 1000 kvadratmeter inomhus, med garage och spolplatta. Det finns en lokal som för närvarande erbjuds till en kostnad till omkring 1300 kronor per kvadratmeter och år. Det ger en lokalkostnad på omkring 1,3 miljoner årligen.

Förutom lokaler behöver verksamheten ytor ute. Det är ytor för markutrustning, växter, mellanlagring av avfall, kompost, material och redskap. Kostnader för dessa ytor uppskattas till omkring 200 000 kronor årligen. Det kommer troligen på sikt även behövas mindre driftdepåer runt om i stadsdelsområdet för att undvika långa transporter för fordon och i anslutning till paus. Vid vinterväghållning och gräsklippning behöver ytan inomhus troligen öka, för detta ändamål uppskattas kosta ytterligare 300 000 kronor.

Tidsåtgången för att gå igenom samtliga moment i en lokalprocess uppskattas till mellan 40 och 120 veckor, där sökandet efter lokal och anpassningar av lokal bedöms som de mest tidskrävande momenten. Frågan om lokal behöver ges hög prioritet om förvaltningen ska ta över det stora avtalet om parkskötsel och barmarksrenhållning till slutet på 2027. Inflytt till en lokal bör ske senast 1 januari 2027.

Visst arbete med lokalerna såsom stängsel, grindar, el, och markbeläggning som inte ingår i ett hyresavtal uppskattar förvaltningen skulle röra sig om en investeringskostnad på 1,5 - 2 miljoner kronor. Det är en typ av investering som kan täckas med parkinvesteringsmedel som nämnden tilldelas årligen.

Övriga kostnader

Årligen behöver verksamheten också en budget för löpande förbrukningskostnader, det vill säga budget för löpande avgifter och förbrukningsvaror. Det rör sig om telefoni, programvara, el och avgifter för avfall samt vatten, redskap, arbetskläder, verktyg, plastsäckar, gödsel, jord, fröer, färg och bränsle och så vidare. Förvaltningen uppskattar dessa kostnader till 6 miljoner kronor årligen. I dagsläget uppskattas dessa kostnader till 2 miljoner kronor.

Möjliga samarbeten

Järva respektive Bromma stadsdelsförvaltning, vilka är de två angränsande stadsdelsområden som i huvudsak är aktuella att samarbeta med, har påbörjat egen regi den 1 oktober 2025

respektive inleder övertagande under 2026. Tillsammans med Bromma och Järva finns ett antal möjliga samverkansområden, till exempel lokaler och upplagsytor, transporter, slätterteam, vissa maskiner, upphandlingar, rekryteringar, arbetsmiljörutiner och utbildningar samt vissa specialistfunktioner.

Det finns idag ett nätverk för egen regi där upphandlingar samordnas. Samverkan med stadsdelsförvaltningar kan vara effektivt och minska kostnaderna. Kostnadsberäkningarna i denna utredning har inte tagit med denna aspekt.

Total uppskattad kostnad

Den nycklade budgeten för stadsmiljöverksamheten var år 2025 satt till 31,7 miljoner (exklusive kapitalkostnader). I tabell 2 redovisas beräkningar för fem kostnadsposter – bemanning, maskiner och utrustning, lokaler och ytor ute, förbrukningsmaterial samt upphandlade tjänster. I tabellen nedan är detta sammanställt och jämförs samtidigt med dagens kostnader.

Sammanställning (mkr)	Entreprenad	Egen regi
Bemanning	5,8	12,5
Fordon och arbetsmaskiner	0	0,5
Lokaler och ytor ute	0	1,8
Övriga kostnader	2	6
Upphandlade tjänster	24,1	10,5
Intäkter	-0,2	-0,2
Summa	31,7	31,1

Som tabellen visar skulle parkskötsel i egen regi innebära en marginell minskad kostnad årligen – med reservation för att siffrorna bygger på grova uppskattningar. I praktiken skulle verksamheten anpassa sig till det budgetutrymme som tilldelas på grund av underhållsbehovet inom stadsdelsområdet. Med andra ord sätter budget en ambitionsnivå för verksamheten. För 2024 och 2025 kommer verksamheten att ha upparbetat mer medel än de tilldelade driftmedel på 31,7 miljoner. Inför verksamhetsåret 2026 har driftbudgeten även ökat till 37,5 miljoner kronor årligen på grund av att merparten av stadsdelsförvaltningar går med underskott inom stadsmiljöverksamheten varje år, samt på grund av att kostnader vid övergång till parkskötsel i egen regi.

I praktiken innebär det att posten upphandlade tjänster och förbrukningsvaror kommer att fluktuera efter utrymme – att förvaltningen köper in tjänster för att klara av ett större uppdrag.

Vägen till egen regi

Nämndens nuvarande och största avtal om parkskötsel löper ut den 31 oktober 2027. Om nämnden väljer att bedriva parkskötsel i egen regi uppstår till viss del dubbla driftskostnader under en övergångsperiod – för befintlig entreprenör och för nya medarbetare, lokaler och maskiner. Kostnaderna kan minska något till följd av att arbeten som annars skulle utgöra tilläggsbeställningar till entreprenören nu istället kan utföras av egen personal.

Full bemanning för parkskötsel i egen regi behövs inte under hela övergångsperioden, inte heller en komplett maskinpark. Förvaltningen har räknat med en stegvis upptrappad bemanning under två övergångsår, 2026 och 2027, se tidplanen i nästa avsnitt.

Inledningsvis behöver rutiner och egenkontroll byggas upp. I dagens avtal regleras kvalitet i termer av funktion, det vill säga vad som ska uppnås. Vid övergång till egen regi behöver funktion i många fall omsättas till frekvens, det vill säga hur många gånger ett moment behöver utföras för att säkra en godtagbar standard i utförandet. För att säkra kvaliteten i utförandet behöver förvaltningen arbeta för att hitta kvalificerad personal, ta fram produktionsplaner och goda arbetsrutiner samt minimera ställtider och transporter.

Tidplan

En tidplan för övergången till egen regi föreslås att se ut enligt nedan.

När	Aktivitet
Q4 2025	Säkerställa lokal och upplagsytor
Q1 2026	En arbetsledare och en administratör på plats
	Köpa in maskiner, fordon och förbrukningsmaterial
	Arbetsmiljörutiner arbetas fram.
Q2 2026	Tre parkarbetare för tilläggsarbeten på plats
Q3 2026	Upphandling av gräsklippning och vinterväghållning
	Tillträde till lokal och upplag
Q4 2026	Anpassning och inredning av nya lokalen påbörjas
Q1 2027	Alla arbetsledare på plats och en till administratör

	Köpa in maskiner, fordon och förbrukningsmaterial
	Arbetsmiljörutiner, produktionsplaner och egenkontroll arbetas fram. Utbildning planeras.
Q2 2027	Ytterligare fem parkarbetare för tilläggsarbeten på plats
Q3 2027	Parkskötseln övergår i egen regi
Q1 2028	Full styrka av parkarbetare på plats
Q2 2028	Säsongsanställa på plats för första sommarsäsongen i egen regi

Övergångskostnader

Ökade driftskostnader uppstår under en omställningsperiod på grund av att rekrytering och introduktion av ny personal samt hyra av lokal behöver ske innan övertagandet. Verksamheten behöver även planeras innan uppstart och flyttas in i nya lokaler. Det innebär att förvaltningen under en tid kommer ha överlappande kostnader för entreprenaddrift och uppstart av egen regi. En uppsättning av material och arbetskläder behöver köpas in i ett uppstartsskede, därefter ingår detta som en del i löpande driftkostnader.

Tabellen i föregående avsnitt visar hur personal är tänkt att rekryteras och när tillträde till lokal bedöms vara klart vilka är de huvudsakliga posterna som kommer att påverka övergångskostnader. Under 2026 bedöms övergångskostnader till 1 miljon för lokal och 2,5 miljoner för personal – totalt 3,5 miljoner kronor. Därtill tillkommer leasing av fordon och förbrukningsartiklar motsvarande omkring 0,5 miljoner. Det ryms inom den förstärkta budget som stadsmiljö har blivit tilldelad för år 2026.

Under 2027 uppskattas övergångskostnaderna till 1,7 miljoner kronor för lokalkostnader och 7 miljoner för personal – totalt 8,7 miljoner kronor. Därtill tillkommer övriga kostnader (material och arbetskläder) på omkring 1 miljon kronor. Det ryms inte inom den utökning av budget som har skett i samband med budget för 2026 för stadsmiljöverksamheten utan kräver omfördelning av medel inom nämndens ram. Det kommer även krävas medel för inredning av lokal, vilket är svårt att uppskatta innan förslag på avtal för ny lokal är på plats. Inredning av lokal kan uppskattas till ytterligare 3 miljoner kronor, men kommer delvis att hanteras som investeringsmedel. Ambitionen är att återbruka så mycket som möjligt, Stocket återbruk kommer att användas.

Besparingar på grund av minskat antal tilläggsarbeten hos entreprenör är inte medtagit i dessa uppskattningar, men kan få betydande effekt. Kalkylerna kommer att förfinas till budgetarbetet inför år 2027.